

DE ZWARTE nr. 20

weekblad voor het
ontdooiend hart
van nederland

tweede jaargang

23 februari

fl. 1,50

- RAF diskuzz
- Jan Nap staatsgevaarlijk?
- Bevolkingspolitiek en vrouwenonderdrukking
- EXTRA:
de CID papers 007

De volgende regiovergadering over het wel en wee van De Zwarte zal ditmaal in Leiden plaatsvinden. dinsdag 26 februari, de Korte Mare 24.

2030 uur

Nu de verschijning wekelijks is, is het nog belangrijker dan eerst dat er elke week een aanvoer is van lokale artikelen, dat er een behoorlijke hoeveelheid abo's is en dat er in de verschillende plaatsen mensen actief zijn met de bezorging en af en toe een dagje gaan lay-outen. Om dit soort dingen eventueel te kunnen verbeteren, is het belangrijk dat er veel mensen komen. En als je komt, neem je ideeën mee!

VERANTWOORDING

De samenstellersters voelen zich niet zonder meer verantwoordelijk voor ieder artikel.

DRUKKER:

De Bijstand
Buitenom 213
Den Haag
tel. 070-892098

KOPY:

kun je behalve in de postbus ook kwijt bij:
Delft - DADM
Ezelveldlaan 37
Den Haag - De Bijstand
Buitenom 213
Leiden - infowinkel Alarm
Korte Mare 24
Boskoop - drukkerij Macula
Nieuwstraat 26
Gouda - Jongerenbeweging
Burg. Martenssingel 94

Losse verkoop : f1,- (met CIN-papier 1,50)

Den Haag: Ruward, De Rooie Hond, Trix, De Grote Leegte, Koffiehuis Blau, Madam Mikmak, De Pisang, kraakkafé's
Utrecht: De Rooie Rat
Amsterdam: Fort van Sjakoo
Arnhem: De Rooie Arnhemmer
Enschedé: De Zwarte Bladzijde
Groningen: Slagerzicht & op nog meer plaatsen?
Delft: DADM. Wereldwinkel
Leiden: Alarm, Manifest, Wereldwinkel

BEZORGING:

Klachten over de bezorging of verstoring kun je deponeren in postbus 10233 Den Haag.
Redactie en administratie zijn iedere donderdag te bereiken van 10 tot 17 uur op tel. 070-892098.

ABONNEMENTEN:

Kwartaal (13 weken): f10,- voor Den Haag, Leiden, Delft, Boskoop, Gouda, Leidschendam en alle andere plaatsen met eigen bezorger (sters).
Postabo's: f25,- voor een kwartaal.
Politieke gevangenen: gratis.

BETALINGEN:

Postgiro 3442401
tnv. De Zwarte, Leiden

HET MALARIA? SERUM gevonden!

een liegend zwijn van een advocaat (liskens) wel iets ter zake doen. Aanstaaende dinsdag (26 f.)

is de uitspraak, om tien uur.....
We zijn natuurlijk (!) vanalles aan het beramen, daarover horen

Afgelopen dinsdag (19 f.) was het kort geding, bijna hadden we ons nog verslapen. Hoe dat verliep hoef ik niet te vertellen, want dat doet volgens mij niet terzake. Tenzij een sadistisch lachende rechter en

jullie nog wel meer er komt ook een actie/info-centrum. We hopen dat we op jullie steun kunnen rekenen. Ondertussen wordt het steeds warmer in het pand je kunt weer langs komen. Want daaraan ontbreekt het nog een beetje. Het

gevoel met een kleine groep bezig te zijn. Dat is wel goed, maar op een gegeven moment werkt het niet goed meer. Zoooooouooooo, jullie zult nog van ons horen.

dit is geschreven door een van de

gedaagden

REDACTIEADRES:
Postbus 10233, Den Haag.

zachte

HE

ELMEESTERS MAKEN stinkende WONDEN

Afgelopen woensdag 20-2 meende "een nieuwe lente" zich weer te moeten manifesteren. Zij zijn boos op Deetman en Deetman kwam op werkbezoek in het Academisch Ziekenhuis. Dat kwam dus goed uit. Of eigenlijk niet: men wilde de zieken niet storen. Dus moest 't een stille demonstratie worden. Stilte voor de storm. Of eigenlijk; stilte na de storm, want Deetman was al een uur eerder binnen.

Ook had men vernomen, dat Deetman in de universiteits mcdonalds zou gaan lunchen. Dat zou dus maar verhinderd moeten worden. Maar de aktievoerders vergaten dat ministers niet in mcdonald's lunchen... Hij kwam in ieder geval niet opdruven maar bleef in het ziekenhuis schransen en met die nieuwe lente wil het nog steeds niet zo vlotten.

Of lag het er soms aan uat Mostert ook in de Zwarte gelezen had dat er akties in voorbereiding waren (wij hebben dat ME/arrestantenblik ook wel gezien)? Nieuwe akties zijn inmiddels in voorbereiding (kan het deze keer wat beter?) en worden niet meer van te voren bij de kit gemeld. Komt er dan toch een nieuwe lente. VUUR EN VLAM VOOR DEETMAN!
uw razende reporter

BERICHT UIT DE ONDERWERELD 2!

Omdat het stukje dat ik vorige week geschreven had nogal onduidelijk was zal ik nu trachten een heuse verklaring te geven waarom ik totaalweiger en de marechaussee achter me aan zit.

Vier jaar geleden had ik besloten te gaan tw-en, m'n keurings oproepen had ik al gebruikt om de kachel mee aan te maken.

Ik moest in het najaar van 81 opkomen, maar ja ik was op reis gegaan en het huis

waar ik in woonde werd gesloopt.

Door een buraukratiesie truc werd ik eind 83 automaties weer ingeschreven op het adres van m'n ouwe lui en jawel hoor inde eerste week van het Orwell jaar 84 stond de maris bij hen op de stoep.

Nadat ze daar toen ze voor de vierde keer langskamen flink uitgescholden werden dropen ze af, ik lag ergens onder een palmboom in de zon en was gewaarschuwd.

Nu ben ik dus terug in deze mooie democratie en weet wat me te wachten staat.

Ik gaf een adreswijziging op en ja hoor de maris reageerde braaf en

ik laat het kloppen op de deur niet onbeantwoord, ze moeten maar wat meer moeite doen om me op te pakken, ik loop niet mee in het gareel.

Ik weiger me te laten keuren en mee te werken aande militarisering van de wereld en de ruimte.

Ik weiger me in te laten lijven in een leger (ik heb al een lichaam) dat een systeem verdedigt dat gebaseert is op onderdrukking en uitbuiting.

Ik vecht liever tegen dit systeem, dat mensen manipuleert en aanzet tot seksisme, racisme en fascisme. het leger is hier een van de duidelijkste voorbeelden van.

Lees daar het CID-DOSSIER maar over na.

Ik verklaar me solidair met de stervende bomen de strijdende indianen in heel amerika, de aborigines in australië en alle andere groepen en wezens die op deze aarde onderdrukt worden.

Ik ben in dit land zo vrij dat ik door de bvd en cid geregistreerd word.

GEEN CENT
GEEN VROUW
GEEN JACK

voor 't leger

Antimilitaristische dagen.

VERZET en TOEKOMST

Nederland heeft een rijke pacifistische en antimilitaristische traditie. Veel groepen, partijen en personen rekenen zich tot bewegingen die zich bezig houden met oorlog, vrede en militarisme. De verscheidenheid in achtergrond, doelstelling en activiteiten is groot. Vaak zo groot dat er sprake is van verbrekking en van onbekendheid met de verschillen de vormen en facetten van de pacifistische en van de antimilitaristische strijd.

Bovenstaande overweging bracht een groep Nijmeegse antimilitaristen een half jaar geleden bij elkaar. Een plan werd geboren, om landelijke temadagen over antimilitarisme en pacifisme te organiseren. Van 10 tot en met 14 april is het zover. In Nijmegen vinden dan de "Anti-militaristische dagen" plaats. Een unieke kans voor iedere rechtgeaarde antimilitarist/e om diepgaand over verschillende aspecten van het antimilitarisme door te praten.

De afgelopen 10 jaar staan bol van de axies en activiteiten tegen de bewapening en het militarisme. Vele antimilitaristische- en vredesgroepen kwamen en gingen. Een aantal groepen bleef hardnekkig doorgaan tot op de dag van vandaag. Maar kunnen we wel van een antimilitaristische beweging spreken? Zo ja, hoe kan de toekomst van deze beweging eruit zien? De discussies over deze en andere vragen worden soms aangeroerd, maar stranden dikwijls op tijdgebrek of de noodzaak om snel tot beslissingen te komen. De "Antimilitaristische dagen" in Nijmegen willen de tijd nemen, zodat uitgebreid op verschillende onderwerpen ingegaan kan worden. Een voor bereidingsgroep van zo'n 15 mensen dacht een opzet voor de dagen uit. Deze opzet werd in december aan 250 groepen en personen 'in den lande' gestuurd. Intussen werkt de -inmiddels uitgebreide- voor bereidingsgroep verder aan haar ambitieuze plan.

Wat bevat het voorstel uit Nijmegen?
De eerst dag, 10 april, is een algemene inventarisatie

van antimilitaristische en pacifistische groepen en activiteiten gepland. Op deze openingsdag wordt het boek "De wapens neder" ten doop gehouden. Dit boek is een bewerking van de studie van de Duitse polemoloog Gernot Jochheim naar de discussies in de Nederlandse antimilitaristische beweging tussen de 2 wereldoorlogen. Ook verschijnt er een integrale uitgave van twee plannen voor sociale axie uit de jaren '30. Naast deze boeken wordt een brosjure samengesteld met informatie over de thema's en achtergrondartikelen. Een vijftal thema's komt tijdens de volgende dagen (11 t/m 14 april) aan bod. Het is de bedoeling dat de deelnemers zich voor één thema inschrijven, zodat meerdere dagen aan een specifiek thema besteed kunnen worden. Sommige thema's hebben duidelijke raakvlakken, zodat een uitwisseling tussen temagroepen zinvol lijkt.

De temagroep 'Motivaties' gaat zich bezig houden met inspiratiebronnen van de antimilitaristische beweging. Centraal staat de 'tegenbeweging'. Deze nieuwe sociale beweging heeft elementen van anarchistische, marxistische en feministische inspiratiebronnen in zich. De vraag is of er van een ideologie van de 'tegenbeweging' gesproken kan worden.

'Militarisme en ideologie' vormt een tweede thema, onderverdeeld in de deeltema's militarisme en sexismen en fascisme en het vijandbeeld. Op welke normen en waarden is de militaristische ideologie gebouwd, en hoe breek je dit bolwerk af?
'Antimilitarisme en repressie' is een vrij nieuw onderwerp. De middelen van de overheid om de burgers onder de duim te houden groeien met de technologische 'voortgang'. Tot nu toe houdt de antimilitaristische beweging zich slechts sporadisch met deze problematiek bezig.

TOEKOMST

Dat 'bewapening en economie' tot het antimilitaristische axieterrein behoren, is allang bekend. Hebben anti-

militaristen alleen de taak om wapenindustrie en -handel aan te klagen, of bestaan er reële alternatieven?

De vijfde en laatste thema groep 'Verzet in binnen- en buitenland' bespreekt de verschillende axiethoden van het antimilitarisme. De waarde en kracht van het dienst- en totaalweigeren voor de beweging kan hierbij aan bod komen. Ervaringen uit het verleden krijgen de aandacht, evenals verzetsmethoden van de bevrijdingsstrijd in diktoriaal geregeerde landen. Hoeveel gaan antimilitaristen in hun steun en eigen daden?

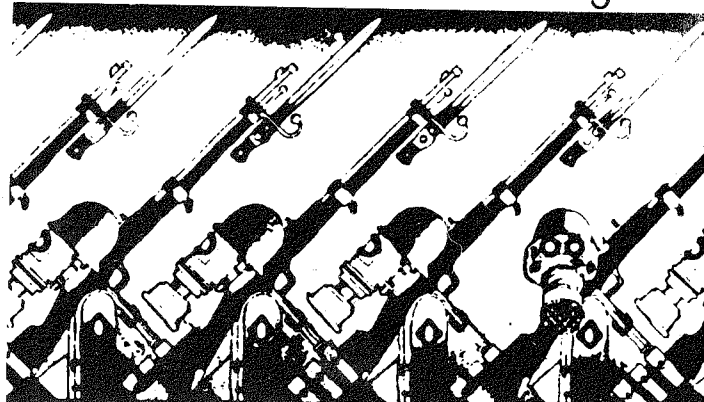
De plannen voor een sociale verdediging van grote delen van de bevolking vormen een aanzet voor antimilitaristische strijd in de (nabije) toekomst.

INSPANNING

De 'Antimilitaristische dagen' kunnen zware gesprekken en felle discussies oproepen. Toch heeft de voorbereidingsgroep goede hoop op een zinvolle uitwisseling, een verdieping van de problematiek en eventuele concrete plannen. Het meerdaags gebeuren zal enige inspanning van de deelnemers vragen. Vandaar dat 's avonds een cultureel programma voor de nodige ontspanning zal zorgen. De toekomst van de antimilitaristische beweging is nog een onbeschreven blad. Misschien leiden de 'Antimilitaristische dagen' tot een eerste inkleuring.

Guus Termeer

Voor informatie, inschrijving en voor de brosjure:
Uitgeverij 'De Haktol'/
Antimilitaristies Buro,
Pontanusstraat 20-22
6524 HG Nijmegen.
telef.: 080-229838/231708
(12-16 uur).

h-J klein - EEN

Wat levert twee bladzijden "RAF;de hongerstaking is over;de discussie gaat door" uiteindelijk op? In ieder geval een berg RHETORIEK. De bron

van deze berg rhetoriek, Kommando Hans-Joachim Klein, zegt meteen al dat hij doodmoe is. Iedereen zou dan gaan slapen. Maar al is het Kommando HJK doodmoe, desondanks poot hij wat flarden op papier. Flarden, die aanslaan, gezien het feit dat deze bullshit uit de bluf is overgenomen. Flarden die dus reactie behoeven, want het artikel staat van voor tot achter vol met pertinente onzin, voortdurende tegenspraken en ridikuul gezwets.

Kommando HJK opent z'n tirade tegen de RAF met de vraag: "Waar halen die ellendelingen het vandaan om de ene twijfelachtige aanslag na de andere te plegen zonder ooit eens terug te kijken, te analyseren of het (nog?) wel zin heeft, argumenten te geven?" Wanneer Kommando HJK ooit een RAF-tekst had gelezen, had hij kunnen weten dat ze niets anders doen dan analyseren, argumenteren. Iets wat Kommando HJK twee kolommen verder ook wel toegeeft. Daar spreekt ie al over een "nepredenering" en "een heel simpele maatschappijanalyse",

die hij na "enig gepuzzel" gekonstrueerd heeft. Een monstrum, zoals-ie terecht opmerkt. Alleen is 't dan wel misleidend dat er gesuggereerd wordt, dat die nepredenering en simpele maatschappijanalyse van de RAF stammen.

Karrevrachten analyses, verklaringen etc. van (gevangenen uit) de RAF bewijzen niet alleen dat Kommando HJK's eerste vraag nergens op slaat, ze laten ook zien, dat Kommando HJK niet reageert op de RAF, maar zich uitleeft op z'n waanfantasieën van wat de RAF volgens hem is. De ideeën die hij aan de RAF toeschrijft, zijn niet van hen, zoals - "Over het reeel bestaand socialisme (RBS) laat men zich niet uit, dus hoe men daarover denkt zal ons nooit duidelijk worden" schrijft Kommando HJK. Larie praat. Over het RBS heeft de RAF zich wel uitgelaten. Al hebben ze hiermee niet rondgestrooid. De RAF heeft weinig zin keer op keer te reageren op uitlatingen die zo uit de BILD-zeitung van het BKA of... Kommando HJK stammen. Het commentaar van de RAF

staat in de RAF-teksten (verkrijgbaar voor het vermoeiende bedrag van 15 gulden).

- "Door de staat te provoceren dwing je ze deze het ware fascistiese gezicht te tonen. Dan wordt alles voor iedereen duidelijk en het proletariaat zal de goede ("onze") kant kiezen. Dit is onzin. "De RAF heeft altijd gezegd dat ze intervenieren, kommando HJK realiseert zich niet dat interventie en provocatie twee verschillende zaken zijn. Interventie is geen doel maar een methode, provocatie is een doel op zich. Kommando HJK's opmerking is inderdaad onzin, zoals het hele stuk, en bovendien overbodig, daar de RAF zich nooit op deze wijze heeft geprofileerd.

Behalve dat Kommando HJK over het verraad van HJK heen ziet (zie Hans-Joachim Klein) en dat Kommando HJK op een aantal plaatsen gewoon uit z'n nek zit te lullen, heeft de vermoedheid het Kommando op een andere manier ook par-

ERRADER

ten gespeeld: naast een aantal opmerkingen, zoals "en vraag ze in Berlijn maar eens wanneer het leuker was, drie jaar geleden of nu", opmerkingen die totaal niet terzake doen, spreekt Kommando HJK zich bovendien voortdurend tegen:

-Aan het begin wordt de RAF verweten in hun verklaringen alleen over de smerigheid van hun aktiedoelen te spreken en geen kader eromheen aan te bieden. Aan het eind wordt gezegd dat bepaalde akties prima zijn en dat "de rest", het kader, er niet zo toe doet.

-Aan het begin wordt de RAF verweten veelvuldig oude helden aan te halen, zoals Marx. Twee kolommen verder komt Kommando HJK zelf met "de oude Verelendungstheorie van

Marx" in een notedop aanzetten. Kommando HJK duidt daarmee echter iets aan, wat het zeker niet is. Misschien toch n's wat oude helden lezen, voor ze aan te halen.

-Aan het begin stelt Kommando HJK: "als de aktie in Oberammergau, december jl. gelukt was, waren daar trouwens zo'n 50 militairen uit elkaar gereten....niet iets waar je makkelijk overheen stapt". Hierna wordt de CCC verweten, dat zij het menselijk leven geen waarde op zich, geen mystieke absoluutheid vinden. Kommando HJK: "Dat maakt het inderdaad een stuk makkelijker om over lijken te gaan".

Twee kolommen verder zegt het Kommando daarentegen van RAF-akties een lekker gevoel te krijgen en de aanslag op een computercentrum van het Amerikaanse leger tijdens de oorlog in Vietnam. "duidelijk de moeite waard te vinden". Bij deze aanslag werden misschien geen 50 militairen aan stukken gereten, toch waren er flink wat gewonden en moesten een paar militairen van de muur geschraapt worden.

-Kommando HJK noemt enerzijds 'het proletariaat' een gekunstelde abstraktie, maar weet wel waar het proletariaat was "toen de staat haar 'ware fas-

cistische gezicht' toonde". Grappig is in dit verband dat Kommando HJK niets in het proletariaat ziet, maar alle hoop op "een hele hoop burgers" zet.

-Kommando HJK vindt de NATO geen tastbare omschrijving van de vijand, een abstraktie die je niet kan opblazen, maar pleit verderop bijvoorbeeld het buitenlands beleid van een land aan te pakken.

- "Radikaal verzet heeft trouwens niet voor elkaar gekregen iets kleinere projecten te stoppen, Startbahn-West of Kalkar (wat je klein noemt, red.) om maar wat te noemen," zegt Kommando HJK op bladzijde 10; op blz. 11 komt het aanzetten met: "Ondertussen zijn er natuurlijk zat voorbeelden die wel de moeite waard zijn om te gebruiken als stimulans. Ook meer georganiseerde bewegingen zoals de Revolutionaire Zellen.", die... een heleboel aanslagen hebben gepleegd met als aanleiding Startbahn-West en Kalkar.

-enz. enz.

Tenslotte de vraag: wie is Hans-Joachim Klein eigenlijk? Want naar hem is het kommando vernoemd, dat het stuk heeft opgeëist; een interview met HJK staat bovenaan het literatuurlijstje van het Kommando HJK; en HJK wordt aangevoerd als voorbeeld par excellence voor het dogmatisme van een aantal gewapende groepen.

"Hans-Joachim Klein wou ermee ophouden, meer niet. Hij kon nog net ontsnappen aan moord door zijn kameraden (die hij dus nu niet meer zo noemt) en moest sindsdien voor hen onderduiken. "Tot zover Kommando HJK, of misschien beter gezegd HJK himself, want deze beweringen heeft hij in interviews met Der Spiegel en Liberation te berde gebracht, die via het engels tot het boekje "Alleen doden zwijgen" hebben geleid, waarin hij uit de school klapt over zijn vroegere vriend/inn/en, met als grofste beschuldiging, dat wie wil kappen, gelijkwideerd wordt.

Zijn vroegere vriend/inn/en uit de Revolutionaire Zellen hebben op deze (en andere) aantijgingen gereageerd. Omdat zij niet de gelegenheid krijgen uitgebreide interviews te geven aan de burgerlijke pers te geven, hier een (deel van een) reactie van de RZ uit 1978:

"Het probleem is niet dat HJK de guerilla verlaten heeft, maar hoe hij haar verlaten heeft. In 1977 hebben we geschreven: 'Omdat HJK weet, dat het alternatief 'fighter' of 'smeris' voor ons niet bestaat, had hij datgene met ons kunnen oplossen, wat het hem onmogelijk maakte de gewapende strijd voort te zetten. En had hij met ons kunnen oplossen hoe hij ermee ophoudt, hoe zijn toekomst veilig te stellen. Wij, hij, linkse mensen weten, dat het vanzelfsprekend altijd mogelijk is om de guerilla te verlaten. Iedereen heeft de mogelijkheid

onopvallend te leven, en wel met steun van allen, met wie hij voordien gevochten en geleefd heeft. Dat weet iedereen, die met deze politiek begint. Juist HJK zou veel kansen gehad hebben. Zoals al velen voor hem.' Zeker, maar onopvallend leven - dat viel bij HJK niet in de smaak. Hij was nog steeds niet in staat, om de weg te gaan, die wij hem voorgesteld hebben. Hij heeft niet de kracht van Astrid Proll, die zegt: "Gedurende de laatste jaren heb ik nooit besloten, om interviews uit het duister te geven en mensen op te roepen, om de wapens weg te gooien, omdat het een papieren handeling is. Het verrijkt niemands perspectief, het is eerder iets wat in de weg staat. In plaats daarvan schoolde ik me met geld van de EEG en probeerde iets anders te doen - en ik deed het." HJK heeft een andere weg gekozen. Hij is uit de guerilla weggeslopen, om de trom te kunnen slaan, maar in een ander ritme. Daardoor, alleen daardoor is hij tot een probleem geworden. Aan de duivelse dwang onderworpen, om steeds nieuwe 'waarheden', anekdotes, stories te moeten vertellen, om z'n publiek in een goede stemming te houden, heeft hij de grens van het verraad allang overschreden. Niets is te sjoefel, geen leugen te gemeen, geen gezwets te belachelijk, geen projectie te laag. The show must go on, geld moet rollen. Alsof hij nog in staat is om te onderscheiden, waar kritiek ophoudt en verklikken begint. Daar verandert ook het honderdvoudige betuigen van het tegendeel niets aan. Verraad begint niet pas bij konkrete namen, die hij nu ook al noemt. Verraad begint, waar hij zeer bereidwillig informeert over structuren, over onderlinge samenhangen, over het verloop van akties, over logistiek, over handelswijzen van kameraden, die gezocht worden. Verraad begint uiteindelijk op het moment dat hij zijn drang om stoer te doen, die hij kent, akseptteert. Dit zouden in de eerste plaats HJK's sales-managers moeten weten, die zijn aandrang zolang versterken, als het voor hun belangen bruikbaar is, en tegelijkertijd geloven, dat ze zich aan hun verantwoordelijkheid kunnen onttrekken op het moment dat zijn neiging tot praatjes niet meer als politieke kritiek te verkopen is." Uit: RZ: Hunde wollt ihr ewig bellen 1978.

Tot slot nog dit: wij zijn bereid onze ideeën (oa kritiek) uiteen te zetten met als doel het voeren van een discussie. Maar we vinden dat het Kommando HJK dan eerst maar 'ns met discussiepunten moet komen, niet met borrelpraat. DIT IS GEEN DISKUSSIEBIJDRAGE. Dit stuk is niet bedoeld om de kritiek van Kommando HJK op de RAF te weerleggen, wel om de manier waarop kritiek wordt geoefend te weerleggen.

ONKRUIT: CID bESPIONEERT JAN NAP

Ten tijde van de kraakactie van het Gulden Vlies, een pand aan de Breestraat (1982; red.), verscheen er een ingezonden brief in het Leidsch Dagblad. Het was een duidelijke sympathiebetuiging aan de krakers die plannen met het pand hadden. Geschreven door Jan Nap...

We praten verder over andere vormen van actie. Ik vraag me af, hoe Nap denkt over proletarische winkelende bijstandsmoeders: "Als het echt als actie is bedoeld, vind ik het prima. Dan gebeurt het ook in openbaarheid. Maar echt stelen gaat te ver. Ik kan er best een verklaring voor geven waardoor ik er sympathie voor heb, maar die kan ik niet hanteren. Ik wil het dus concreet houden. En dan keur ik het af. ... ja. Het aangeven dat ze in de knel zitten vind ik wel een goede zaak."

"Net als geweldgebruik", zegt ie later, "geweldgebruik keur ik ook af. Tegelijkertijd kun je niet ontkennen dat het soms zinvol kan zijn. Zuid-Amerikaanse toestand bijvoorbeeld, daar is geweldgebruik legitiem. Dus je zit voortdurend op een soort wip. Eigenlijk kan het niet, maar als ik er een abstrakt verhaal tegenaan plak, kan het op een gegeven moment wel."

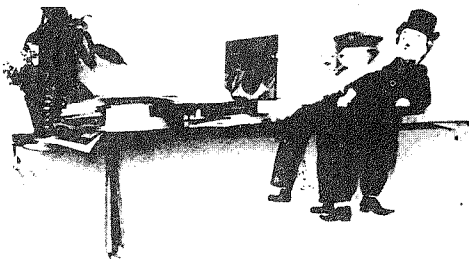
Veel duidelijker praat ie over antimilitaristische acties. Onkruid doet volgens hem goed werk: "Onkruid probeert aan te geven hoe de machthebbers het een en ander hebben uitgedacht. De bevolking heeft het recht om te weten hoe ons kabinet denkt het land te verdedigen. Als er dan dingen geheim gehouden worden, dan vind ik het akseptabel als Onkruid saboterende ak-

ties pleegt, met als doel boven water halen van informatie. Dat is dan de enige mogelijkheid."

Deze passages stammen uit een interview, dat de Leidse Stadskrant vorig jaar februari hield met inspecteur Jan Nap.

Dit is bij de Contra-Inlichtingen-Dienst (CID) (en hun gluurder in Leiden) in het verkeerde keelgat geschoten.

In het CID-dossier 001 van Onkruid wordt de vrees uitgesproken dat er bij de 'Gem (eente) Po (litie) L (ei) d (e) n' een inspecteur is die 'mogelijk een Onkruid sympathisant is'... Jan Nap als binnelandse vijand tus-

sen Pax Christi en het Roodverzetfront, tussen kraakbeweging en kindervuist.

Ongetwijfeld werd en wordt Nap bespioneerd door z'n collega's. Met hen praten, acties verduidelijken ziet hij als z'n functie, om te proberen iets te veranderen aan het politieapparaat. Bij de smeris werd hij al bekeken als die Nap met z'n kraakbeweging, zei hij tegen de stadskrant. Nu blijkt ie ook als infiltrant van Onkruid beschouwd te worden. Is dit soms de reden waarom Nap na begin 1984 nauwelijks meer te signaleren is bij acties (als kit wel te verstaan) en de dialoog met de kraakbeweging - oorspronkelijk een project van hem - door kommissaris mosterd is overgenomen?

LEIDSCH DEEL 6 DIALOGEN

Jan Nap was één van de beleidsbepalers binnen het Leidse korps. Voordat zijn voorspoedig lopende carrière binnen het korps werd gestopt door de spionageactiviteiten van zijn eigen collega's wel te verstaan. Hij stond voor een politiebeleid "waarin de politie zich verdiept in ideologieën van maatschappij-kritische bewegingen. Gesprekken dus tussen politiemensen en krakers. Dat is verduidelijkend voor beide partijen." Hij startte zelf met het stimuleren van dit contact. Hij stelde ook het idee voor bij de korpsleiding. "Ze vonden het idee wel goed maar men vroeg zich af of ik nou wel de aangewezen persoon was om zo'n contact te onderhouden. Het gevaar daarvan is namelijk dat je bij het korps misschien een reaktie krijgt van "daar heb je Nap weer met z'n kraakbeweging." Zijn idee (de dialoog) wordt opgenomen in het beleidsplan. Er zou iemand aangewezen moeten worden om met de krakers te gaan praten. Jan Nap daarover: met zo'n afspraak wordt het allemaal geweldig log en verdwijnt het initiatief om met de kraakbeweging te gaan praten. Het is nu twee jaar later. Er is nog niemand aangewezen, maar het staat wel in het beleidsplan ergens. Dus het zal nog wel gebeuren maar de kraakbeweging vraagt zich intussen wel af hoe het ermee staat."

Inmiddels, ruim een jaar later, is het duidelijk: Mostert heeft zich zelf aangewezen. Jan Nap heeft ons gewaarschuwd: "Gesprekken worden dan aangegaan om krakers op een soepele manier in de tang te houden. Dat is niet wat ik bedoel. "Nee, daar zijn wij het mee eens. Maar mosterd schijnt het er toch nu ook wel moeilijk mee te hebben: Hij zit nog steeds te weten op zijn kansen de dialoog tot een voor hem, goed einde te brengen. Waar blijft je antwoord, joh?"

Boycot Zuid Afrika: de onderkruipers

De boycot van de Krugerrand is nu bijna een feit. Hiermee boekte het Komitee Zuidelijk Afrika een aardig succes. De konsument kan echter meer boycotten. Ieder jaar

Uit Groot-Brittannië en de Vere-

nigde Staten komen de meeste overtreeders van de Kulturele Boycot: Shirley Bassey, Elkie Brooks, David Essex, de schrijver Frederick Forsyth, Elthon John en zijn songwriter Bernie Taupin, K.C. and the Sunshine Band, Malcolm McLaren (de man achter de Sex Pistols), Queen, Cliff Richard, Peter ('Where do you go to my lovely') Sarsted, Leo Sayer, Rod Stuart, Bonnie Tyler, Rick Wakeman, Kim Wilde. Tot zover de Britten. In totaal zijn er 177 Britse artiesten en kunstenaars naar Zuid Afrika geweest.

Andere nationaliteiten zijn duidelijk minder in trek in Zuid Afrika, maar de volgende namen vallen wel op: Andy Gibb, Helen Reddy, Pierre Gardin, Boney M, Goombay Dance Band, Heino, Elke Sommer, Supermax, Nana Mouskouri, Amalia Rodiguez en Julio Iglesias. Het VN Centrum wijst erop dat heel wat gemeenten weigeren de overtreeders van de boycot van faciliteiten te voorzien. Gelukkig zijn er ook heel wat artiesten die weigeren op te treden in Zuid Afrika. Festivals en Kunstmanifestaties zijn daar het gevolg van. Ook bestaan er spijtoptanten zoals o.a. Curtis Mayfield en de Staple Singers die

• Een brandende week. De onlusten leven gekost.

bezoeken tal van artiesten en kunstenaars Zuid Afrika. Dit ondanks de boycotoproep van de Verenigde Naties. Het VN centrum tegen apartheid houdt lijsten bij van overtreeders van de zgn. Kulturele Boycot. Op deze lijsten staan de namen van degenen die sedert januari 1981 Zuid Afrika hebben bezocht voor een optreden of een lezing.

schuldiging van raad. Advocaten h

Nederland telt nu vier overtreeders: W.F. Hermans, Gerard Reve, Heintje ('Mama') Simons en een niet nader genoemde 'Folkloristische Dans Groep'. Het is soms nogal moeilijk om verdere namen of gegevens van overtreeders te achterhalen. Zo schreven de leden van een mannelijk gelegenheidskoor uit Wales zich in de Zuid-Afrikaanse hotels konsekwent in onder de naam 'Jones'. Dankzij het speurwerk van de Britse Anti Apartheids Beweging lukte het toch hun namen te achterhalen.

aanse...
lijnen van-
vangen.

De Yanks doen daar nauwelijks voor onder: America ('A horse with no name'), Paul Anka, Beach Boys, Bellamy Brothers, Glen Campbell, Ray Charles, Cher, Chicago, Rita Coolidge, Chick Correa, de travestiet Devine, Dynamic Rockers, Goldie Hawn, Jimmy Bo Horn, Janis Ian, Liberace, Love Machine, Barry Manilow, Johnny Matthis, Liza Minelli, Dolly Parton, (Champion) Jack du Pree, Kenny (Coward of the country) Rogers, Linda Ronstadt, Telly 'Kojak' Savalas, Neil Sedaka, Sha Na Na, Frank Sinatra en Village People.

vige onrus-
e woonoord

deze
en he

nu ge

Zweden heeft gisteren d
s 1979 geldende strikt

plechtig beloofd hebben om nooit meer in Zuid Afrika

nibië verder verscher
parlement nam met

rgrote meerderheid e

aan die het Zweed

bedrijven in beide gebied
verbiedt leningen aan

staat of staatsinstellingen
verstrekken of g:ze kra
dietgaranties te geven.

Vanuit internationaal
standpunt bekeken heeft

van het Zuid-Afrikaans

BEVOLKINGSPOLITIEK IS

(overgenomen uit Sicht Op nr. 148)

Op 6 maart as willen wij een workshop organiseren*over bevolkingspolitiek en de relatie tussen hoe deze in 'derde wereld' landen gevoerd wordt (bv via gedwongen sterilisaties) en hier in het westen waar nieuwe technologische ontwikkelingen op het gebied van bevruchting en voortplanting een snelle ontwikkeling doormaken.

Waarom wij juist met dit onderwerp bezig zijn, en wat dat voor ons met internationale vrouwen-solidariteit te maken heeft, daarover willen wij in dit artikel alvast iets vertellen.

Wij zijn een groep van vier vrouwen, die ca twee jaar geleden vanuit de studie andragogie met dit onderwerp bezig is gegaan. Ondertussen zijn twee van ons gestopt met de studie, maar we wilden als groep toch doorgaan, omdat we ons vanuit ons feminisme betrokken voelen bij het onderwerp bevolkingspolitiek. Door hierover informatie te verzamelen, willen wij proberen om het verband tussen kapitalistische en imperialistische overheersing en vrouwenonderdrukking duidelijk te krijgen. Wij vinden dat kennis hieromtrent noodzakelijk is om een strategie voor vrouwenbevrijding te kunnen ontwikkelen, die niet racisties en eurocentries (dwz alleen gericht op het westen) is.

Het gaat ons om een strategie die als doel de bevrijding van alle vrouwen heeft, en niet alleen de 'bevrijding'/emancipatie van witte vrouwen in het westen - ten koste van andere vrouwen in de zogenaamde derde wereld.

bevolkingspolitiek is een instrument van de heersenden

Bevolkingspolitiek is een middel waarmee westerse, door witte mannen gedomineerde regeringen en organisaties het zelfbeschikkingsrecht van vrouwen over haar lichaam en leven proberen te ondermijnen.

Het is imperialistisch; het wordt door de rijke kapitalistische centra opgelegd aan 'derde wereld' landen.

In 1951 werd door John Rockefeller, multimiljonair uit de VS, de 'Population Council' gesticht, die voornamelijk gefinancierd werd uit privé-kapitaal en ondersteund door banken, multinationals en andere kapitaalcrachtige bedrijven. De eerste activiteiten van deze raad bestonden vooral uit het maken van enorm veel ideologische propa-

ganda voor de noodzaak van bevolkingspolitiek. Met geld van deze Population Council werd de family-plannings organisatie IPPF (International Planned Parenthood Federation) opgebouwd.

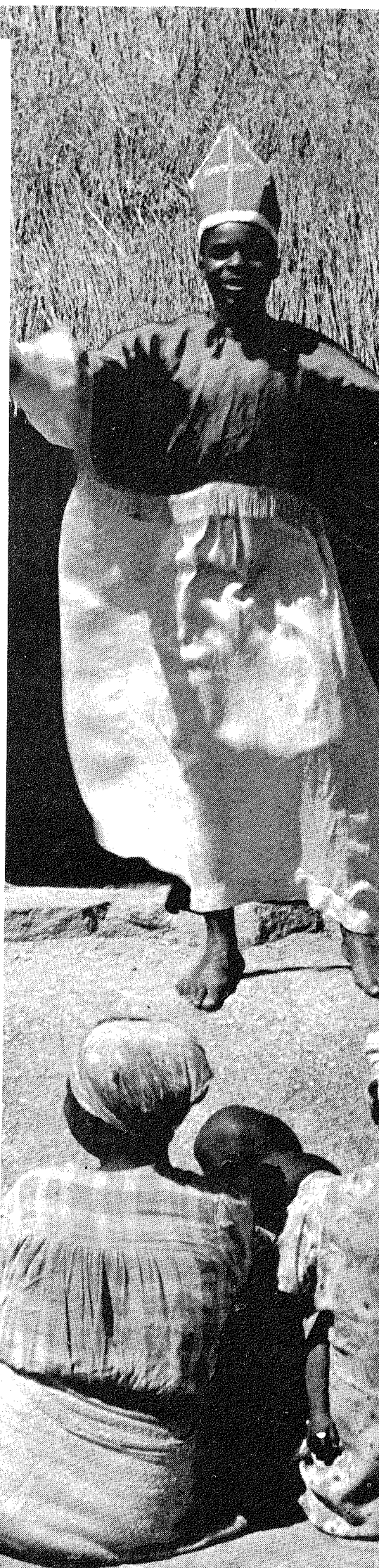
Toen in 1962 de 'overbevolking van de derde wereld' tot 's werelds probleem nummer 1 werd verklaard door de VN, werd de deur wijd open gezet voor geboortebeperkingsprogramma's daar.

'Geboortekontrolle' werd onderdeel van de buitenlandse hulp van de VS. Oa de verlening van voedselhulp aan 'derde wereld' landen werd afhankelijk gemaakt van de bereidheid van de regeringen van de betreffende landen om aan family-planning mee te werken.

Vanaf 1968 doet ook de werelddbank officieel mee, en op dit moment is deze organisatie één van de belangrijkste geldschietters van 'derde wereld' landen. Ook deze stelt bij het geven van leningen als voorwaarde dat er family-plannings programma's worden opgezet en uitgevoerd, waarbij de organisatie natuurlijk altijd bereid is eigen ervaringen en middelen ter beschikking te stellen.... De financiering van family-plannings programma's door de regering van de VS loopt via het Agency for International Development (AID) waarvan bekend is dat er samengewerkt wordt met het ministerie van defensie en de CIA.

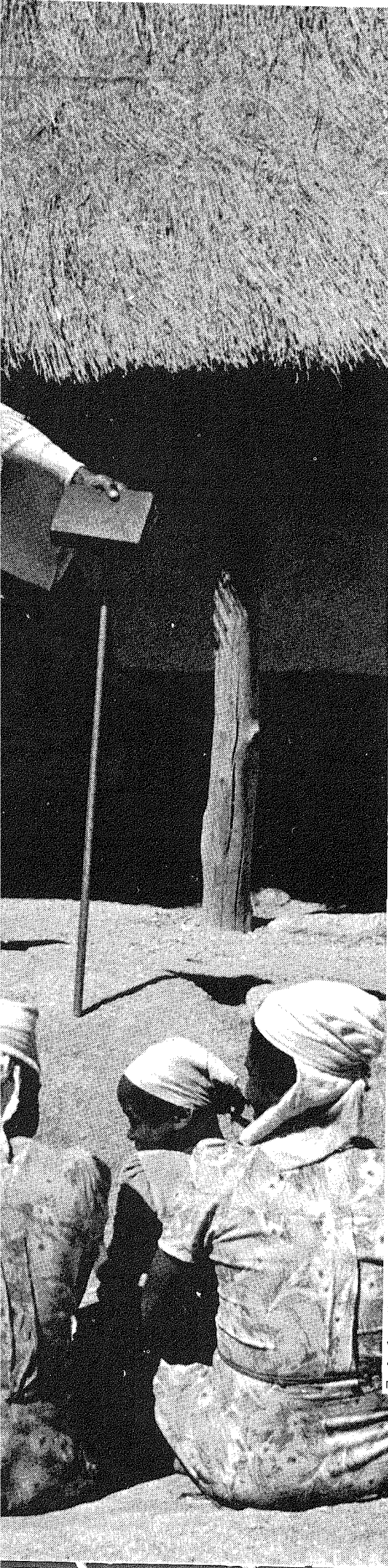
Het AID zorgt er oa voor dat het omstreden voorbehoedsmiddel Depo-Provera, een prikpil die in de VS zelf verboden is, terecht komt bij de IPPF, die het dan weer verder distribueert naar zo'n 70 verschillende landen, hoofdzakelijk in de 'derde wereld'.

Op de werelddbevolkingskonferentie in Mexico (aug. 84) werd geboortebeperving weer eens als dé oplossing voor de zogenaamde overbevolking van de 'derde wereld' gepresenteerd. De redenatie is simpel: er zijn dáár teveel mensen en dáárom is er honger en armoede. In allerlei kritische artikelen over deze problematiek is deze mythe echter ontzenuwd: het is niet de bevolkingsgroei in de 'derde wereld' die een bedreiging vormt voor de natuurlijke grondstoffen van de wereld, maar veelmeer de consumptie explosie in de rijke landen. De VS bijvoorbeeld, waar minder dan 5% van de werelddbevolking woont, consumeert méér dan 30% van de grondstoffen. De 'derde wereld' daarentegen, waar 75% van de werelddbevolking woont, slechts 10%. Van deze schamele 10% wordt dan ook nog eens een onevenredig deel verbruikt door een rijke toplaag, een elite die bestaat naast (en profiteert van) een grote groep mensen die nauwelijks materiële

*Deze workshop wordt gehouden in Groningen.

VROUWENONDERDRUKKING

bestaansmiddelen bezitten. Er bestaat een onrechtvaardige verdeling van voedsel en andere levensnoodzakelijke middelen, een verdeling die overeenkomt met de machtsverhoudingen tussen de rijke en arme landen.

De relatie tussen bevolkingsgroei en armoede moet omgedraaid worden: bevolkingsgroei is een gevolg van de armoede in de 'derde wereld'. Immers kinderen kunnen geld verdienen (hoe weinig dat ook is en op wat voor manier dan ook) en vormen een zekerheid voor de verzorging wanneer je oud geworden bent.

Ondertussen vormt de door officiële instanties als noodzakelijk gepropageerde family-planning natuurlijk een dankbaar afzetgebied voor de multinationale farmaceutische industrie. De vruchtbaarheid van vrouwen is tot een object van politieke manipulatie en winstbejag geworden. Er wordt volledig voorbijgegaan aan de gezondheid van vrouwen, en haar elementaire recht op zelfbeschikking wordt met voeten getreden in pogingen deze vruchtbaarheid te controleren, te manipuleren en uiteindelijk te beheersen. De middelen van bevolkingspolitiek in de 'derde wereld' zijn niet bepaald subtiel te noemen: gedwongen sterilisaties, ontzegging van mediese hulp als je bv weigert deel te nemen aan een geboortebeperkingsproject, het ongewenst cq ongevraagd toedienen van de prikpil (Depo-Provera) en het ongevraagd inzetten van spiraaltjes zijn er enkele van. Voorbeelden van dit soort praktijken zijn er legio. In Sri Lanka zijn veel Tamil vrouwen gedwongen gesteriliseerd (Tamils zijn een onderdrukte minderheid in dat land). In El Salvador zijn ziekenhuizen en gezondheidswerkers verplicht te voldoen aan een maandelijks streefcijfer voor sterilisaties. Toen in 1981 het aantal daarvan dreigde terug te lopen werd met een extra donatie van de Amerikaanse regering een nieuwe sterilisatiecampagne geopend. In Brazilië werden tussen 1965 en 1971 één miljoen vrouwen gesteriliseerd. In Puerto Rico, proeftuin van de Amerikaanse farmaceutische industrie, zijn 35% van alle vrouwen in de vruchtbare leeftijd gesteriliseerd. Waarschijnlijk is het totale percentage vrouwen die geen kinderen kunnen krijgen daar nog veel hoger door de vele mediese experimenten, die voor veel puertoricaanse vrouwen een grote en blijvende aanslag op haar gezondheid hebben betekend.

Bevolkingspolitiek betekent vooral het controleren van de bevolking. Family-planning maakt een meer gedetailleerde controle op

vrouwen en het moederschap mogelijk dan welk ander instrument dan ook. Er wordt van vrouwen geëist dat ze naar behoefte van de heersenden kinderen produceren, de 'machtigen der aarde' bepalen wie, waar, wanneer, hoeveel kinderen mag en moet. In de 'derde wereld' worden vrouwen gedwongen géén kinderen te baren, terwijl hier in het westen de druk op vrouwen om wél kinderen te krijgen steeds groter wordt. Of anders gezegd: het moederschap voor witte heterosexuele vrouwen wordt gestimuleerd terwijl zwarte vrouwen desnoods met gebruik van fysiek en psychies geweld ervan worden weerhouden.

het sexistiese van bevolkingspolitiek

Bevolkingspolitiek is ronduit sexisties. Het is één van de middelen waarmee vrouwenonderdrukking in stand gehouden wordt. Het ontkent op allerlei mogelijke manieren het recht van vrouwen om over eigen

Lichaam en leven te beschikken. Bevolkingspolitiek in het westen dwingt vrouwen in meerdere of mindere mate tot het 'moederschap als voorbestemming van de vrouw'. In 'derde wereld' landen wordt vrouwen het recht om kinderen te krijgen juist ontnomen. Bevolkingspolitiek staat niet op zichzelf, het past binnen het algemene beleid wat gevoerd wordt tav vrouwen. Bevolkingspolitiek is 'slechts' een onderdeel van de algehele politieke, economische en seksuele onderdrukking van vrouwen, en wordt gebruikt in het belang van politiek en ekonomie. Een onderdeel van bevolkingspolitiek is het beleid tav anti-konseptie. Ideologies gezien wordt de verantwoordelijkheid voor anti-konseptie bij vrouwen gelegd. Alle onderzoek op het gebied van anti-konseptie en bio-genetika wordt echter voornamelijk gedaan door mannen. Mannen hebben de kennis hierover en daardoor de macht.

De farmaceutiese industrie maakt gigantiese winsten met de produktie en verspreiding van anti-konseptie middelen. Zowel op financiële als gezondheidskosten van vrouwen.

Naast het feit dat anti-konseptie- en bio-geneties onderzoek mn op vrouwen gericht is, is het bovendien sexisties door de nadruk die op anti-konseptiemiddelen gelegd wordt, die een dag en nacht beschikbaar van vrouwen inhouden, zoals de pil en het spiraaltje. Sexualiteit wordt gelijkgesteld aan 'mannelijke' sexualiteit volgens de hetero-norm.

Bevolkingspolitiek is een beheersingsinstrument, waarbij de vruchtbaarheid van vrouwen gebruikt wordt in het belang van politiek en ekonomie. Leven en lichaam van vrouwen zijn in dit verband van totaal ondergeschikt belang.

De onderdrukking dmv bevolkingspolitiek is sexisties, omdat het een aanslag is op het specifiek vrouwelijke vermogen om nieuwe mensen te produceren. In termen van de heersenden betekenen nieuwe mensen arbeidskrachten, konsumenten, soldaten. De controle over deze 'factoren' is voorwaarde voor het draaiende houden van het kapitalisties systeem en het bereiken van haar doel: winstmaximalisatie.

het racistiese van bevolkingspolitiek

Bevolkingspolitiek is altijd en overal racisties. Het is gebaseerd op witte westerse ideeën en uitgangspunten. Er wordt dan ook een duidelijk verschillend beleid gevoerd tav witte vrouwen en zwarte vrouwen. Witte vrouwen worden aangemoedigd om vooral méér kinderen te krijgen, zwarte vrouwen moeten juist minder kinderen krijgen. Witte vrouwen moeten moeite doen om zich te kunnen laten steriliseren, zwarte vrouwen worden gedwongen gesteriliseerd of hen wordt de prikpil opgedrongen.

Het racistiese element van bevolkingspolitiek uit zich niet alleen in een verschillend beleid tav witte vrouwen in het westen en zwarte vrouwen in 'derde wereld' landen, maar ook tav witte en zwarte vrouwen binnen één land. Ook in het westen wordt geselecteerd. Het gaat er niet om dat alle vrouwen meer kinderen krijgen, want voor zwarte vrouwen gelden ook hier weer andere regels. Uit cijfers uit de VS blijkt, dat tegenover 6,6% van de witte vrouwen, 20% van de zwarte, 33% van de puertoricaanse en 42% van de indiaanse vrouwen zijn gesteriliseerd.

Opvallend is bovendien dat bevolkingspolitiek tav zwarte vrouwen veel openlijker gevoerd wordt, als ware het een legitieme methode om 'overbevolking' en zo de armoede tegen te gaan. De dichtst-bevolkte landen op de wereld zijn echter het rijkst en kampen niet met hongerproblemen, althans niet op grote schaal.

Het is een krankzinnige situatie dat vrouwen in 'derde wereld' landen aan farmaceutiese produkten alles voorgeschoteld krijgen wat in het westen afgedankt of te gevaarlijk gevonden wordt. Upjohn: "De bevolkingskontrolle is van groot belang en dan is een injecteermiddel een makkelijke oplossing die het risico van kanker rechtvaardigt." Daarnaast is het zo dat de meeste anti-konseptiemiddelen eerst op vrouwen in de 'derde wereld' worden uitgetest, voor ze hier op de markt komen.

Vanuit al deze tegenstellingen wordt door zwarte en witte vrouwen ook op verschillende strijdpunten de nadruk gelegd - één ding hebben we echter gemeenschappelijk: nergens op de wereld kunnen vrouwen zelf beschikken over hun lichaam en hun vruchtbaarheid!

Nergens op de wereld is abortus zo geregeld dat de vrouw (en zij alleen) beslist. Nergens op de wereld is sterilisatie een vrije keuzemogelijkheid. Nog steeds zijn er geen veilige, onschadelijke voorbehoedsmiddelen ontwikkeld (terwijl bv op het gebied van militaire technologie kostbaar onderzoek gedaan wordt) en die er wél zijn, zijn nog steeds niet gratis.

vrouwen kunnen kinderen baren - mannen (nog) niet

Nieuwe technologieën omtrent bevruchting en voortplanting hebben in het westen de laatste jaren een snelle ontwikkeling doorgemaakt. In juni 1978 werd in Engeland de eerste 'reageerbuisbaby' geproduceerd, en daarna volgden er meer, oa in Australië, Nederland en de VS. Eigenlijk is reageerbuisbaby niet het goeie woord: alleen de bevruchting vindt bij deze techniek plaats BUITEN de baarmoeder, waarna het in de reageerbuis ontstane, zich ontwikkelende embryo in een baarmoeder wordt ingeplant.

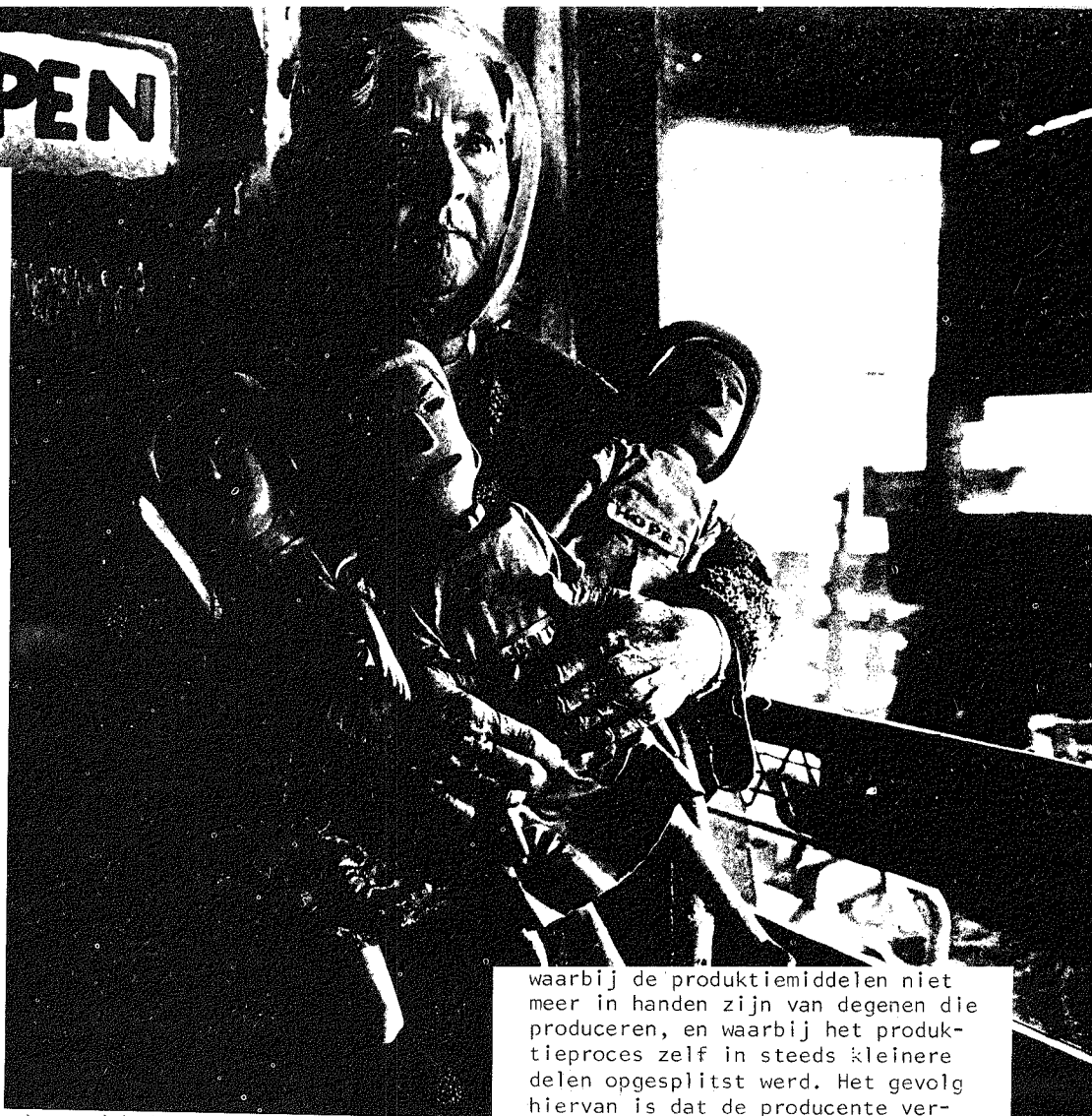
OPEN

De toverformule heet officieel: in-vitro bevruchting, en wordt als het laatste redmiddel voor onvruchtbare vrouwen om toch nog een kind te kunnen baren gepresenteerd. Onder het mom van humanistische beweegredenen (zo'n zielige vrouw die geen kinderen kan krijgen, die moet je toch helpen om haar leven toch nog zin te geven) worden er, aangevoerd door westerse witte mannen van stand, nieuwe in-vitro klinieken geopend (+ 100 nu) en wordt veel geld gestoken in het bio-geneties onderzoek.

In de media wordt er veel aandacht aan geschonken. Men bekijkt de zaak hier vnl vanuit juridiese en ethiese aspekten. Vanuit deze hoek wordt het onderwerp druk bediscussieerd door andere dan mediese experts, al zijn het ook hier vnl mannen van stand zoals wetenschappers, ethici, juristen enz. Zij tonen zich diep bezorgd over de ontwikkelingen, alleen: deze bezorgdheid geldt vnl de rechten van het ongeboren kind. De gevolgen die deze technieken hebben voor vrouwen en haar zelfbeschikkingsrecht over lichaam en leven tellen weer eens niet mee, zij zijn geen thema in de openbare discussie.

Waarom wordt er opeens zoveel geld en moeite geïnvesteerd in vrouwen? Is het om ze gelukkiger te maken door het euvel van haar onvruchtbare uit te bannen? De in-vitro bevruchting is slechts voor 1/3 deel van de verschillende oorzaken van vrouwelijke onvruchtbare een hulpmiddel, nl alleen als het om eileiderdefecten gaat. Bovendien is de kans van slagen 15-25% en kost per behandeling (maakt niet uit of-ie slaagt of niet) zo'n \$5000,-. Ook is, om de rijpe eicellen uit de eierstok te kunnen halen, een langdurige hormonale voorbehandeling noodzakelijk, waarvan de lange termijneffecten natuurlijk nu nog niet vast te stellen zijn.....

Dankzij de in-vitro techniek kan de mediese wetenschap echter weer een heel stuk verder komen: aan de hand van deze manier van bevruchten kan er onderzoek worden gedaan naar de ontwikkeling van de foetus en de voorwaarden om deze ontwikkeling buiten de baarmoeder te laten plaatsvinden. In de Sovjet Unie bv is het al 'gelukt' embryo's tot de zesde maand in de reageerbuis te laten (het is de wetenschappers daar echter nog niet gelukt een normaal, menselijk embryo te ontwikkelen, en monsterbabies kun je niet aan de wereld-opinie verkopen...). Kijk eens aan! Vrouwen, of beter gezegd haar baarmoeders, zouden wel eens overbodig kunnen worden, en de behoefte aan nageslacht zal niet meer afhankelijk zijn van vrouwen die zelf willen beslissen of, en zo ja wanneer, ze een kind ter wereld zullen brengen. Zo kan dan ook het reproductievermogen van vrouwen haar ontnomen worden en komt er eindelijk ook voor de mannelijke heersers en hun organisaties de mogelijkheid om grip te krijgen op

waarbij de produktiemiddelen niet meer in handen zijn van degenen die produceren, en waarbij het produktieproces zelf in steeds kleinere delen opgesplitst werd. Het gevolg hiervan is dat de producente vervreemd raakt van haar/zijn produkt, wat de controle- en beheersingsmogelijkheden steeds groter maakt.

de produktie van kinderen al naar gelang hun behoefte aan arbeidskracht enz.

Science fiction? Via de omweg van de in-vitro bevruchting hebben mediese wetenschappers de beschikking gekregen over eicellen om er onderzoek mee te doen. Pas hierdoor is het mogelijk geworden om vroegtijdig het geslacht van een embryo vast te kunnen stellen en om onderzoek te doen naar genedefecten bij embryo's. Dit opent de weg om veranderingen aan te gaan brengen in de erfmasa. Dit gebeurt al met als zogenaamd doel het aantal erfelijke ziektes terug te dringen. De gevolgen van deze nieuwe mogelijkheden zijn angstaanjagend vanwege de racistiese en sexistiese ideeën van wetenschappers. Als er een 'defekt' wordt ontdekt, of als het embryo van het 'verkeerde' geslacht is, wordt het natuurlijk niet in een baarmoeder geplaatst..... Maar wat gebeurt er dan wel mee? Voor mediese onderzoekers is dit 'onvolmaakte' ruwe celmateriaal heel interessant.

In-vitro bevruchting heeft ook de weg geopend voor al dan niet betaald draagmoederschap. Immers, het in de reageerbuis ontwikkelde embryo kan in een willekeurige baarmoeder worden geplaatst. Degene wier eicellen gebruikt worden, hoeft niet per se dezelfde te zijn die het kind uiteindelijk baart. Het kapitalistiese principe van het opdelen en uit elkaar trekken van verschillende onderdelen van één proces wordt zo dus direkt op vrouwen en de produktie van nieuw leven toegepast. Dit vertoont grote overeenkomst met de kapitalistiese beheersing van het arbeidsproces,

Zo wordt de produktie van leven een nieuwe markt waar winst te halen is. In de VS bestaan de eerste kommerciële bemiddelingsburo's op dit terrein al. Babies op bestelling: je moet er wel wit, hetero, liefst getrouwd en bemiddeld voor zijn. De draagmoeders daarentegen worden met name gezocht onder weduwen, gescheiden vrouwen en andere alleenstaande vrouwen, die al eerder een zwangerschap en bevalling hebben meegemaakt, en die in een slechte financiële situatie zitten. De beloning voor zo'n zwangerschap wisselt per buro en regio, maar zeker is wel dat het merendeel van het geld dat de ouders betalen, bij het bemiddelingsburo terecht komt. Niet alleen worden vrouwen die in verschillende sociale en ekonomiese situaties zitten zo tegen elkaar uitgespeeld, ook het racistiese element komt hier om de hoek kijken. Immers, meer zwarte vrouwen zitten in een slechte financiële situatie.

Voor vrouwen brengen de nieuwe technologieën geen bevrijding. Ze zijn voor witte vrouwen alleen een bevestiging van de bestaande moederschapsideologie en ze bevestigen de superioriteit van witte vrouwen tov zwarte vrouwen hier en in de 'derde wereld'. De zeggenschap over het eigen lichaam en de vruchtbaarheid wordt vrouwen steeds meer ontnomen.

Voor de bevrijding van vrouwen is het nu van groot belang om de strijd hiertegen aan te gaan.

WOON WERK WINKEL nieuws

ATELIERRUIMTE is moeilijk te vinden in Den Haag. Er is een grote vraag, maar de gemeente doet daar nauwelijks iets mee. Er bestaat een lijst waarop gegadigden zich kunnen inschrijven voor een slooppand of een winkel of bedrijfsruimte. Die niet als woonruimte verhuurd mag worden) als tijdelijke atelier-ruimte. Voor f10,- tot f60,- heb je zo weer even werkruimte. verder doet de gemeente niets, omdat 'ze toch niets willen betalen voor hun ruimte'. De wachtlijst groeit dus.

Wij betwijfelen of niemand wil/kan betalen voor atelierruimte. Volgens ons moet het mogelijk zijn panden te verbouwen en renoveren voor (blijvende) atelierruimte, voor een redelijke prijs. Daarvoor zullen we eerst moeten aantonen dat er vraag is naar betaalbare atelierruimte. We vragen daarom iedereen die atelierruimte zoekt, zich in te schrijven bij de WoonWerkWinkel. Wij maken onze eigen lijst met gegevens over:

- hoeveel ruimte je nodig hebt;
- welke voorzieningen (gas, licht, wc, isolatie, lift etc.)
- waar wel en waar niet in de stad en
- welke prijs je maximaal kunt/wilt betalen.

De WoonWerkWinkel is iedere zaterdag open van 11 tot 3 uur, en gevestigd aan de Juffrouw Idastraat 10 in Den Haag. We zijn telefonies bereikbaar op weekdagen van 1 tot 5 uur en op zaterdag van 11 tot 3 uur, telefoon 65 59 30 (Rob, Huub)

EMANCIPATIE

Een discussie over sexisme kan blijkbaar niet in een paar regels, geschreven taal lijkt ontoereikend, men leest ironie waar die niet is (en andersom), zelfs een goede lezerster heeft aan een half woord niet genoeg, waar het zo'n emotioneel geladen onderwerp betreft. Heeft schrijven nog wel zin waar het eigenlijk om het dagelijks handelen gaat? Wantrouwen is met een geschreven text niet te doorbreken.

'gedrukte letters
laat ik U hier kijken
maar met mijn warme mond
kan ik niet spreken
mijn hete hand
uit dit papier niet steken
wat kan ik doen?
ik kan U niet bereiken!

(Leo Vroman)

Toch wil ik hier een poging doen.

De burgerlijke vrouwenbeweging probeert dmv. van wetgeving, evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in allerlei instellingen en de regering, invoeren van deel tijdbanen en korter werken, verplicht m/v vermelden in persoonsadvertenties enz enz haar doel nl. de emancipatie van de vrouw te bereiken. Maar: Het juridisch optreden tegen mensen die seksueel geweld gebruiken werkt niet preventief en ook nietopvoedend, het verbieden van porno zorgt er niet voor dat het verdwijnt (als het illegaal is wordt er nog meer aan verdient), de staatssecretaris voor emancipatie

wil 25 uur arbeidsplicht voor iedereen invoeren, Maggie Thatcher is ook niet alles, een vrouw in de bouw (timmervrouw, aannemster) wordt nagefloten en haar opdrachten niet uitgevoerd.

IS DAT NOU EMANCIPATIE ?????

Nee dus. Veranderingen gaan langzaam maar niet vanzelf, iedereen moet zich voortdurend bewust zijn van de normen en waarden waarmee hij/zij is opgevoed en proberen die kwijt te raken (voorzover zij/hij die verkeerd vindt). Emancipatie is vooral: de macht en verantwoordelijkheid over je eigen leven terug krijgen (hebben we die ooit gehad?), en dat geldt voor mannen en vrouwen.

Lady sings the blues (sorry, zo heet ik nu eenmaal).

AANKONDIGING!!

ISM. AANKONDIGING

real miners are
STILL
ON STRIKE!

27 FEBRUARI
WOENSDAG

FUGITIVE
&
BLAST
GONZ GOUDA

BENEFITKONCERT VOOR BRITSE MIJNSTAKERS

SPREKER

9 UUR
TOEGANG 6 PIEK

Landelijke BONK-vergadering 16 febr.

Op zo'n dag vraag je je wel eens met een zucht af, of het wel mogelijk is om net zoveel verschillende zelfstandige vredesgroepen met ieder hun eigen standpunt en uitgangspunt, tot een lijn te komen. Maar de sfeer was vastberaden en het zal lukken! Goed, een gedeelte van de agenda is naar de volgende vergadering overgeheveld, maar in principe werd de drie fasenlijn goedgekeurd. Deze is:

Als eerste, een informatie of opbouwperiode. Beginnen met protest door middel van energierekening en belastingweigeren voor te lichten. Inspreken in gemeenteraden en daarbij de pers halen. Link leggen met onder andere Midden-Amerika en de oorlogsdreiging en kernraketten. Deze laatste actie toespitsen op 4 en 5 mei. Op 5 mei is er in Amsterdam 's ochtens een demonstratie over 40 jaar bevreiding en de onderdrukking van Midden-Amerika. 's middags Vondelvredepark. Eind mei vertrekken er fregatten naar het Caraïbisch

gebied. Actie?

Ten tweede:
In juni het bezetten van raadszalen.

Een landelijke NAVO-manifestatie en eventueel een 24 uren demonstratie op Soesterberg. Trouwens met Pasen is daar een kamp en verder is er elke Zondag een Waakkamp.

De aktiekampagne is aldus geformuleerd: Een zo massaal mogelijk ondersteunende campagne van drukverhogende actie's tegen plaatsing van kruisraketten zodanig dat een besluit daartoe afgedwongen kan worden. We richten ons in die ak-

ties op kruisraketten, maar maken daarmee duidelijk dat het gaat om een groter militair systeem daarachter.

Verder is er een speurgroep, die informatie doorspeelt aan de bedrijvengroep. De bedrijvengroep zal deze omzetten in actie. Er komt een landelijke bedrijfskrant, die maandelijks zal uitkomen. Met deze groep zal men uiteindelijk het personeel benaderen en proberen tot actie te krijgen. Het zal niet gemakkelijk zijn, maar tot nu toe is deze groep nog niet aangesproken.

Tot zover de berichtgeving. Nog enige akties:
Haags Vredes Platform spreekt 25-2 en 11-3 op het stadhuis aan de Groenmarkt. Kom deze sprekers ondersteunen van 19.30 tot 20.00u.
Van 30 maart tot 7 april Vredeskamp in Brunssum.
Zaterdag 6 april: vanuit verschillende plaatsen, zoals Geilenkierchen, Nuth, Heerlen, en Maasmechelen wordt er naar Brunssum gelopen. In Brunssum is het hoofdkwartier van de AFCENT. (allied forces central europe).
Zondag 17 maart demonstratie Brussel
Voor belangstellenden: BONK
Leliegracht 54. 1015 DJ A'dam.
tel:020-229716.

advertentietekst

Het woon-werk-pand 'De Blauwe Aanslag' in Den Haag (stad van mijn dromen, nou ja, nachtmerries) is nu al weer vier jaar gekraakt. Aan het pand moet nog steeds veel gebeuren, wat we geheel in zelfbeheer doen uit eigen middelen. Er wonen nu zo'n vijfenveertig vrouwen, kinderen, mannen, wat huisdieren, en er zijn acht bedrijven te vinden. Met de gemeente zijn we op dit moment in overleg over een eventuele legalisering.
Op dit moment staan er enkele kamers vrij. Als je geïnteresseerd bent? Huisvergadering elke vrijdagavond. Buitenum 212-216, Den Haag.

den haag

Sosjale Joenit
(aktie, hulp & infocentrum voor jongeren in krisissituaties)
Juff Idastraat 10, tel: 655930

Meidenweloophuis, tel: 463832

Vrouwenhuis
Anna Palownastraat 35

Hulpverlening verkrachte vrouwen
wo 19.30-22.30 & vr 9.30-12.30
tel: 540264

Vrouwenkafé Madam Miknak
Piet Heinstraat 105

Boekhandel 'de Grote Leegte'
Buitenum 216
- do t/m vr 13 - 18 uur
za 13 - 15 uur

Vrouwenboekhandel 'Trix'
Prinsestraat 122

Boekhandel 'de Rooie Hond'
W.de Withstraat 35, tel: 648861

Kraakspreekuur 'Oude Centrum'
za 'de Grote Leegte'

Algemene Kraakinformatie, wo 19-20 uur
Lutherse Burgwal 1

Alarmlijn
(Ontruiming, knokploegen & actie)
tel: 603062

Jongerenbeweging
W.de Withstraat 45, tel: 461616

OVB
(Onafhankelijke vakbond)
Vissershavenstraat 41, tel: 502706

Koffie(& eet)huis 'Blauw'
wo t/m zo 16-20 uur
Buitenum 216

Dienstweigingspreekuur (VD)
wo 20-22 uur, Juff Idastraat 10

Meldpunt Fascisme & Diskriminatie
Wetswinkel, tel: 882259

Haags Initiatief tegen Rafasdis
tel: 468810 (overdag)
604402 ('s avonds)

Emmaus Rommelmarkt
Prinsegracht 36
do 19-21 uur, za 10-13 uur
(opbrengst voor groepen hier en in andere onderdrukte gebieden)

Kraakkroeg 'Brullend Breekijzer'
wo t/m zo vanaf 22 uur
Lutherse Burgwal 1

Trefcentrum 'Feniks'
(voor flikkers & potten)
Prinsegracht 10

boskoop

Boekhandel 'De Vijfde Kolon'
Is opgeheven (voorlopig)

Boskoops Anti Fascisme Komitee
Postbus 141

leidschendam

Leidschendam's Initiatief tegen
Racisme, Fascisme & Diskriminatie
Postbus 89

leiden

Infowinkel Alarm
Korte Mare 24
ma t/m do 14-18 uur

Feministische boekhandel Gaia
P.Kerkchoorsteeg 1, tel:143684

Boekwinkel 'Manifest'
Hl.Kerkgracht 4, tel:125691

Kraakspreekuur
Koppenhinksteeg 2 (KWJ)
di-avond 17-18 uur, tel:121139

Vaoli / KWJ
Koppenhinksteeg 2, tel:121139

OVB (Onafhankelijke vakbond)
Joubertstraat 19, tel:140502

JAC
Noordeinde 2, tel:126051

Weloophuis
Lange brug 19

de Klos (+zondagmiddagcafé)
Zandstr.10, tel:213758

LWH (homo/lesb.werkgr.)
Caeciliastraat 18, tel:146198

Vrouwen i.d.Bijstand
p/a 't spoortje
Bernhardkade 40, tel.142505

gouda

Informatieburo Dienstweigering
Sociëteit 'De Gonz', Jeruzalemstr.
(elke 1ste ma van de maand) 11

Wereldwinkel, Raam 222
do 19-21 uur, vr 14-17 uur,
za 10-17 uur

Jongerenbeweging
Burn. Martenssingel 94
tel 01820 - 21213

delft

Vrouwenhuis
Molslaan 46, tel:126511
di-avond vrouwenkafé

Vrouwenradio 102 Mhz
di-avond 19-20 uur
(NB. niet op de kabel!)

Blijf van m'n lijf
postbus 3267, tel:124500

vrouwen tegen seks.geweld
postbus: 3293

muurkrant
postbus: 3218

boekhandel DADAM
ezelveldlaan 37
wo t/m za 13-17 uur

Kraakspreekuur
in DADAM, als die open is

Antimilitaristies bure
postbus 3192

zoetermeer

Huisvestingspreekuur KJH
di-avond 19-20 uur
Julianalaan 21, tel: 165500

EHBO (Eerste Hulp Bij Onveiligheid)
dienstweigeren, anti-militaristies
do-avond vanaf 20 uur
Julianalaan 21, tel: 165500

Tabu, meidenkafé
do-avond vanaf 20 uur
Dorpsstraat 36

ZAF, Z'meerse anti-fascisten
Postbus 655

DE CDA THINK-TANK

